

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	35881 Міжнародне право
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	293 Міжнародне право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	35881
Назва ОП	Міжнародне право
Галузь знань	29 Міжнародні відносини
Спеціальність	293 Міжнародне право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Самойленко Євген Анатолійович, Андрейченко Світлана Сергіївна, Андреев Тит Петрович, Брацук Іван Зіновійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	18.01.2022 р. – 20.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/293/35881-international-law.pdf>

Програма візиту експертної групи <https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/accreditation/293/35881-Program-of-expert-visits.pdf>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Дана освітньо-професійна програма «Міжнародне право» (заочна форма) у галузі знань 29 Міжнародні відносини за спеціальністю 293 Міжнародне право другого (магістерського) рівня вищої освіти КНУТШ була затверджена та введена в дію Наказом ректора Київського національного університету імені Тараса Шевченка № 413-32 від 22 червня 2020 р. у відповідності до рішення вченої ради Університету від 2 лютого 2020 р., протокол № 8. Вона є актуальною на даний час насамперед в контексті врахування сучасних вимог ринку праці та інтересів різних груп стейкхолдерів. Повністю відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» ухваленого Верховною Радою України 1 липня 2014 року (Номер 1556-VII), Національній рамці кваліфікацій, затвердженої Постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ визначено, що ОП та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають усім критеріям Додатку до Положення про акредитацію освітніх програм.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони та позитивні практики визначені за кожним критерієм оцінювання. Вони є переконливими і забезпечені необхідними фактами і доказами, що лягло в основу обґрунтування визначення рівня відповідності ОП кожному критерію оцінювання. З відмічених ЕГ сильних сторін ОП можна виділити наступне: Належне оприлюднення офіційних документів (Статут, Стратегічний план розвитку, тощо) на офіційній веб-сторінці КНУТШ; забезпечення реалізації студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи; застосування різноманітних інтерактивних методів навчання (підготовка проєктів процесуальних документів, застосування кейсового методу, проведення мут-кортів, демонстрація презентацій); процес наукових досліджень пов'язаний із системною інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти; широке залучення ЗВО як роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, так і професіоналів-практиків, експертів галузі, особливо зважаючи на специфіку заочної форми навчання; матеріальна база, що сприяє реалізації цілей та ПРН, визначених в ОП; створення спектру належних умов для навчання осіб із особливими освітніми потребами, від набору необхідних пристосувань в межах наявної інфраструктури до задоволення запитів освітнього характеру, зумовлених відповідними вадами здоров'я; реальна та широка співпраця між учасниками освітнього процесу та зовнішніми стейкхолдерами щодо забезпечення якості освіти, участь ЗВО у міжнародних програмах щодо підвищення якості освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Слабкі сторони та недоліки освітньої програми визначені за кожним критерієм, вони в цілому забезпечують досягнення програмних результатів навчання на належному рівні в рамках даної ОП, проте у певних випадках. Разом з тим, експертна група відмітила, що усунення визначених недоліків та слабких сторін освітньої програми покращить якість надання освітніх послуг, для чого були надані певні рекомендації щодо удосконалення освітньої програми, а саме: конкретизувати та розписати особливості та фокус ОП з врахуванням специфіки саме даної ОП; оновити деякі робочі програми із застарілою літературою; періодично оприлюднювати відкриті звіти щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ЗВО; передбачити в нормативних документах Університету процедуру оприлюднення проєктів ОП та подальшого громадського їх обговорення, наприклад у Тимчасовому порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм; покращити практики щодо громадського обговорення проєкту ОП, а саме публікувати відповідну інформацію про проєкт ОП в новинах на сайті ЗВО, публічно запрошувати заінтересовані сторони до його обговорення, збирати пропозиції заінтересованих сторін та надалі публікувати таблицю отриманих та імplementованих у життя пропозицій; внести зміни до назви веб-сторінки Університету в інтернеті: при зазначенні географічної частини домену сайту(змінити Kiev на Kyiv).

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Аналізуючи мету, цілі та особливості даної ОП «Міжнародне право» (заочна форма) експертна група відзначає, що в цілому вони сформовані вдало, проте ЕГ вважає за доцільним в більшій мірі розписати та акцентувати увагу на особливостях ОП, оскільки: «рейтингове оцінювання освітніх та інноваційних досягнень учасників освітнього процесу. Обов'язкова виробнича (переддипломна) практика.» не в повній мірі їх розкриває а є стандартними для усіх ОП. Також оскільки дана ОП спрямована на здобувачів заочної форми навчання необхідно було у фокусі даної програми відобразити та підкреслити дану спрямованість з врахуванням специфіки ОП Оскільки це магістерський рівень (а не бакалаврат) то недоцільно у фокусі вказувати просто – «загальна освіта за спеціальністю...». Під час резервної зустрічі гарант даної ОП Забара І.М. відзначив, що за весь час лише одиниці здобувачів після бакалаврських ОП Міжнародне право навчалися на даній ОП і вона спрямована на здобувачів інших спеціальностей що при перегляді ОП буде відображено. В цілому цілі ОП відповідають місії та стратегії розвитку КНУТШ, котрі знайшли своє вираження у Статуті Університету (<https://cutt.ly/gEGLwcZ>), Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року (<https://cutt.ly/FEGLytlh>), Концепції розвитку Інституту міжнародних відносин КНУ на 2020-2025 роки (<https://cutt.ly/qEGLibz>), в яких наголос робиться на «підготовці висококваліфікованих і конкурентоспроможних на національному та міжнародному ринку праці фахівців для наукових та освітніх установ...за всіма рівнями вищої освіти...» НПП даної ОП які здійснюють професійну підготовку, пройшли стажування у європейських університетах, й мають міжнародний досвід освітньої і наукової діяльності, що підтверджується відповідними сертифікатами наданими на вимогу ЕГ).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Виходячи з аналізу отриманих результатів, можна в цілому підтвердити залучення окремих груп заінтересованих сторін до розробки та внесення змін даної ОП. Насамперед, про залучення стейкхолдерів до формулювання цілей та програмних результатів навчання свідчать такі факти: рецензія доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри міжнародного і європейського права Харківського національного університету імені В.В. Каразіна Сироїд Т.Л.; рецензія доктора юридичних наук, доцента кафедри міжнародного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Тарасова О.В. та інших. Під час проведення інтерв'ю з НПП доц. Гнатівський М. М. відзначив, що була надана пропозиція внести зміни в робочу програму «Міжнародне гуманітарне право» (заочна форма магістратури) в частині кваліфікації порушень міжнародного гуманітарного права в окремих районах Донецької та Луганської областей враховуючи звіт Офісу Прокурора Міжнародного кримінального суду за 2021 р., що і було зроблено. Під час зустрічі з НПП завідувач кафедри міжнародного приватного права Калакура В.Я. відзначив, що в ІМВ ОП спеціальності 293 «Міжнародне право» не існують самі по-собі а в їх розробці та реалізації беруть участь НПП різних кафедр і коли проектна група працює над внесенням змін та удосконаленням усіх ОП - викладачі активно залучаються до даного процесу та вносять свої пропозиції стосовно видозміни та удосконалення ОК, котрі враховуються проектною групою. Дане твердження підтверджується витягом з протоколу №10 засідання кафедри міжнародного права Інституту міжнародних відносин КНУТШ від 24 червня 2021 р. При проведенні робочих зустрічей, перегляді рецензій-відгуків, протоколів засідання кафедри встановлено, що позиції та потреби роботодавців, здобувачів, освітян цілковито враховуються при формулюванні цілей ОП та визначенні РН. При цьому необхідно відзначити активне залучення стейкхолдерів до розробки та внесення змін до ОП. Під час обговорення проекту даної ОП з роботодавцями Віце-президент ВГО «Українська асоціація міжнародного права» Короткий Т. Р. відзначив, що він подав пропозицію розширити перелік вибіркового блоків а не обмежуватись наявними, що і було зроблено.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Доказом врахування потреб ринку була процедура обговорення даної ОП зі стейкхолдерами про забезпечення підготовки фахівців, котрі здатні здійснювати юридичну діяльність. Під час розроблення даної ОП (2020 рр.) були враховані тенденції розвитку спеціальності «міжнародне право», ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Під час першої зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО, проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А. П. наголосив на необхідності готування фахівців найвищої якості з для України котрі здатні вирішувати найскладніші завдання особливо у сучасних умовах, що і відбувається в рамках ОП «Міжнародне право» у КНУТШ. Під час зустрічей зі стейкхолдерами було підтверджено тезу про потребу розвитку спеціальності 293 «Міжнародне право» в сучасних умовах через потребу у юристах з ґрунтовними знаннями як національного права так і міжнародного права, що володіють іноземною (передусім англійською) мовою, зокрема на зустрічі з Антоном Кориневичем (Представник Президента України в Автономній Республіці Крим); Костянтином Савчуком (старшим науковим співробітником відділу міжнародного права та порівняльного правознавства Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України) та ін. Галузевий та регіональний контекст ОП підтверджується через наявність ОК 2 «Міжнародне гуманітарне право» - що дозволяє використовувати набуті знання для належного використання міжнародно-правових норм і принципів, які регулюють захист жертв війни та обмежують методи і засоби ведення війни ОК 9 «Міжнародний комерційний арбітраж» - що дає можливість здобути практичні навички вирішення спорів, що виникають з цивільно-правових відносин, пов'язаних із здійсненням міжнародного економічного і науково-технічного співробітництва. З програмних результатів навчання враховують тенденції розвитку

спеціальності: ПРН 4. Розуміти міжнародно-правову ситуацію, використовувати різні джерела безпосередньої й опосередкованої інформації, зокрема за допомогою новітніх інформаційних і комунікаційних технологій, для з'ясування обставин і фактів, надання міжнародно-правової оцінки подій зі сфери міжнародних відносин; ПРН 9. Здійснювати наукові дослідження з актуальних питань теорії та практики міжнародного права, формулювати новизну таких досліджень, публікувати їх результати в наукових фахових виданнях, а також захищати власні інноваційні розробки на відповідному рівні; ПРН 10. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя та підвищення рівня власної професійної кваліфікації.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Зважаючи на відсутність відповідного Стандарту, дана ОП має відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text> для сьомого (магістерського) кваліфікаційного рівня. Аналіз програмних компетентностей, закріплених в ОП, дозволяє стверджувати про загальний напрям відповідності ОП цим вимогам. При оновленні ОП враховувалися напрацювання з підготовки Проєкту освітнього стандарту зі спеціальності 293 «Міжнародне право» за рівнем «магістр», зокрема щодо фокусу, компетентностей та ПРН. Врахування у ОП 2021 року напрацювань НМК з підготовки стандарту дозволяє вести мову, що представники ЗВО слідкують за тенденціями розвитку спеціальності, Встановлено, що змістове наповнення ПРН ОП 2021 р. відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для сьомого кваліфікаційного рівня (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>). Зокрема, спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності забезпечують, серед інших, ПРН 6; спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур: ПРН 1., ПРН 9; зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації: ПРН 2, 4, 5; управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів: ПРН 7,8; здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії: ПРН 10.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Дана ОП повністю корелюється з місією та стратегією КНУТШ та надає можливість здобувачам здобути відповідні поглиблені практичні навички у сфері міжнародного права; врахування потреб роботодавців та випускників в процесі оновлення ОП; анкетування здобувачів щодо якості освітнього процесу у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не конкретизовані особливості у змісті даної ОП та фокус з врахуванням специфіки заочної форми навчання
Рекомендації: необхідно конкретизувати та розписати особливості та фокус ОП з врахуванням специфіки саме даної ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Зважаючи на наведені сильні сторони, а також з врахуванням наявних слабких сторін, експертна група дійшла висновку, що ОП має в цілому узгоджена з якісними характеристиками за підкритеріями 1.2, 1.3, та 1.4. Виходячи із аналізу документів, зустрічей із стейкхолдерами, експерти дійшли висновку, що за даним критерієм ОП відповідає рівню В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає п. 5 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>. Термін навчання – 2 роки. На дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти відводиться 33 кредитів ЄКТС. Стандарт відсутній. Освітньо професійну програму розроблено у відповідності до Національної рамки кваліфікацій для сьомого (магістерського) кваліфікаційного рівня.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Розробка ОП «Міжнародне право» базується на Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Organization-of-the-educational-process.pdf>). Проте аналізуючи дану ОП ЕГ звернула увагу, що до обов'язкових компонентів котрі забезпечують функціонування даної програми відносяться такі як: ОК 3, 4 Міжнародне публічне право (основи теорії та галузі); ОК 8 Право Європейського Союзу; ОК 11 Історія міжнародного права – проте дані компоненти є основоположними в забезпеченні ОП Міжнародне право насамперед і на бакалаврському рівні. Тому в ЕГ виникло питання можливого дубляжу вищезгаданих компонентів на бакалаврському та магістерському рівнях ОП Міжнародне право (заочна форма) КНУТШ. Під час резервної зустрічі відповідаючи на дане питання гарант Забара І.М. відзначив, що майже немає прикладів коли на заочну форму навчання по даній програмі поступали б здобувачі після закінчення бакалаврського рівня ОП Міжнародне право КНУТШ. А на дану програму поступають здобувачі з інших спеціальностей. Проте оскільки такі приклади не виключені ЕГ рекомендує при оновленні даної ОП врахувати дану ситуацію або видозмінити дані ОК. Також необхідно врахувати, що на момент проведення акредитаційної експертизи 19 травня 2021 була прийнята Постанова КМУ № 497 якою був затверджений відповідний порядок атестації другому (магістерському) рівнях у формі ЄДКІ. При цьому 8 жовтня 2021 року МОН видало Наказ №1076 яким затвердило Програму ЄДКІ за спеціальностями 081 «Право» та 293 «Міжнародне право» на другому (магістерському) рівні вищої освіти ([file:///C:/Users/Admin/Downloads/616452d5a2c91907765520%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Admin/Downloads/616452d5a2c91907765520%20(1).pdf)). Тому ЕГ вважає доцільним при оновленні даної ОП врахувати вищезазначені правові акти та відобразити в даній ОП освітні компоненти що передбачені Програмою ЄДКІ для того, щоб здобувачі мали можливість належним чином підготуватись до здачі ЄДКІ. ЕГ встановила, що абсолютна більшість робочих програм даної ОП програми носять структурний та системний характер проте трапляються програми котрі потребують вдосконалення, так наприклад в робочій програмі ОК 3 Міжнародне публічне право (основи теорії) уся література датована в період до 2012 року, що свідчить про її застарілість та необхідність оновлення даної робочої програми. Аналогічна ситуація має місце по інших дисциплінах: ОК 6 Дипломатичний протокол та діловий етикет (за винятком 2 джерел уся література до 2012 р.); В.Б. 3.5 Вирішення міжнародних економічних спорів (література до 2006 р.); В.Б. 1.5 Міжнародно-правові основи економічної дипломатії (література до 2007 р.), В.Б. 3.4 Міжнародне право телекомунікацій (література до 2013 р. і складається з чотирьох джерел).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній сфері визначеної для неї спеціальності 293 "Міжнародне право". ОП «Міжнародне право», являючи собою комплекс навчальних дисциплін, що формують компетентності юриста-міжнародника «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності», «Права людини», «Міжнародне публічне право», «Міжнародний комерційний арбітраж»), відповідає предметній області. Дані обов'язкові освітні компоненти дають можливість глибокого розуміння професійних процесів і тенденцій, сприяють в прийнятті рішень у конкретних ситуаціях. В цілому ОП повністю відповідає об'єкту вивчення, цілям навчання, теоретичному змісту предметної області спеціальності 293 "Міжнародне право", а під час провадження освітньої діяльності за ОП використовуються методи, технології, інструменти та обладнання, що притаманні предметній сфері даної спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Насамперед формування ІОТ відбувається через індивідуальний навчальний план здобувача; вибір ОК, тем і керівників магістерських робіт та баз практики. Правове регулювання ІОТ як напрямку реалізації особистісного потенціалу здобувача насамперед базується на «Положенні про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/VEZF4n3>). та «Положенні про порядок реалізації студентами КНУ імені Тараса Шевченка права на вільний вибір навчальних

дисциплін <https://cutt.ly/5EZGfoi>. Відповідно до п. 2.2 останнього положення здобувачі можуть обирати дисципліни із блоку дисциплін навчального плану іншої ОПП того ж освітнього рівня, або іншого освітнього рівня, в іншому закладі вищої освіти за умов реалізації студентом права на академічну мобільність. Здобувачі вищої освіти реалізують своє право на вибір навчальних дисциплін, обираючи один з чотирьох блоків дисциплін, що входять до циклу професійної підготовки шляхом обрання з них однієї дисципліни. Якщо здобувач освіти у встановлені терміни без поважних причин не скористався своїм правом вибору навчальної дисципліни, його індивідуальний навчальний план визнається таким, що не виконаний за обсягом необхідних для здобуття освітньої кваліфікації кредитів; це є підставою для відрахування. Під час зустрічі з ЕГ здобувачі підтвердили даний механізм вибору дисциплін, зокрема здобувачка 2 курсу навчання Теймурова Афіда акцентувала увагу на тому, що їй імпонує блоковий вибір дисциплін оскільки і вона його успішно реалізувала. Робочі програми ВК даної ОП розміщені за наступним посиланням: <http://surl.li/bftmj>. Таким чином в цілому в КНУТШ сформований ефективний механізм вибору дисциплін завдяки якому забезпечується реалізація студентоцентрованого підходу в тому числі належне функціонування ІОТ.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Дана ОП за спеціальністю 293 «Міжнародне право» та навчальний план передбачають проходження здобувачами виробничої (переддипломної) практики обсягом 3 кредитів ЄКТС, яка згідно навчального плану проходить у IV семестрі паралельно з підготовкою магістерської роботи, яка в повній мірі дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності: ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, генерування нових ідей, виявлення та вирішення проблем різного рівня складності; ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел в поєднанні з навичками використання новітніх інформаційних і комунікаційних технологій; ФК 7. Здатність до самонавчання та підвищення рівня власної кваліфікації. Порядок проходження практики наведений у «Положенні про проведення практики студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<http://nmc.univ.kiev.ua/doc.htm>) та Робочій програмі виробничої практики (<http://surl.li/bftmp>). Відповідно до яких базами практики для здобувачів ОП виступають органи державної влади і місцевого самоврядування України, юридичні компанії та громадські організації, зареєстровані в Україні або в інших державах, а також міжнародні організації. Для проходження практичної підготовки здобувачі розподіляються на бази практики згідно з укладеними ІМВ КНУТШ договорами, або такі бази обираються здобувачами самостійно. На запит ЕГ були надані матеріали практики (договори з базами практик, наказ на проходження науково-виробничої практики у 2021/2022 р. та щоденники практики). Інтерв'ювання із роботодавцями та здобувачами підтвердило високий рівень підготовки здобувачів та їх задоволеність у отриманих компетентностях під час проходження практики. Так наприклад Представник Президента України в Автономній Республіці Крим Кориневич А.О. відзначив, що безумовно є можливість залучати здобувачів даної ОП для проходження практики, при цьому існує окремих структурний підрозділ служби забезпечення діяльності Кримської платформи де потрібні фахові юристи-міжнародники. Під час зустрічі ЕГ з фокус-групою здобувачка 2 року заочної форми навчання даної ОП Теймурова Афіда відзначила, що уже була проведена організаційна зустріч з керівником практики де усі здобувачі пройшли інструктаж проходження практики та було окреслено інформацію стосовно напрямків проходження практики. В також було доведено інформацію стосовно переліку документів котрі необхідні на захист практики: звіт, щоденник, рекомендацію та самі матеріали.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Дана ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок, як в межах нормативних, так і вибіркових (за умови їх вибору) ОК. Упродовж усього періоду навчання студенти здобувають соціальні навички (soft skills), спрямовані на формування комунікативних здібностей, навичок міжособистісного спілкування та міжкультурної комунікації, уміння формулювати потреби й очікування, здатність працювати в команді та автономно, а також виявляти креативність, ерудицію, гнучкість. Комунікативні навички формуються, зокрема, у межах нормативних ОК, так наприклад: ОК 6 «Дипломатичний протокол та діловий етикет»; ОК 12 Право міжнародних договорів забезпечують досягнення ПРН 5. Демонструвати навички комунікацій з представниками професійних груп з галузі міжнародних відносин, а також представниками різних видів правничої діяльності на національному та міжнародному рівнях; ОК 5 «Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності та ОК 10 «Адвокатура в Україні та у правових системах інших країн» забезпечує ЗК 3 «Здатність працювати в команді, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей», тощо. Зазначені компетентності забезпечуються відповідними освітніми компонентами, що відображено у матриці відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній на момент розробки освітньої програми

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відбиває фактичне навантаження здобувачів та становить 90 кредитів ЄКТС. Вимоги щодо обсягу освітніх компонентів в університеті регулюються спеціальним Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/VEZF4n3>) відповідно до якого і визначалося співвідношення обсягів часу на опанування навчальних дисциплін. Здобувачі підтвердили помірність навантаження, збалансованість навчального плану. Обсяг кожного з ОК є достатнім для засвоєння матеріалу, формування ПРН, співвідношення аудиторних занять і самостійної роботи становить є цілком прийнятним. Обсяг для ОР магістр має становити від 67 % до 75 % від загального обсягу навчального часу дисципліни. Такі вимоги цілком і повністю дотримано у навчальному плані ОП. Кредитний обсяг дисциплін та розподіл часу між заняттями і самостійною роботою визначається за колегіальною експертною оцінкою укладачів і перевіряється при погодженні програми Науково-методичною комісією та Вченою радою Інституту, а також зовнішніми рецензентами. Зміст самостійної роботи студента у конкретному освітньому компоненті визначається робочою програмою дисципліни та вказівками викладача. Самостійна робота здобувачів достатньою мірою забезпечена навчально-методичними розробками викладачів, фіксується в робочих програмах, внаслідок чого ЕГ прийшла до висновку, що здобувачі не перевантажені самостійною роботою

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на даній ОП не здійснюється

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Обсяг освітньо-професійної програми відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження; зміст ОП у цілому відповідає предметній області, заявленої для неї спеціальності; залучення роботодавців до реалізації ОП; розвиток soft skills відбувається через нормативні та вибіркові ОК.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Інновації та особливості даної ОП необхідно більш детально відобразити та розписати у змісті самої ОП, а саме у підпункті «Особливості»; при оновленні даної ОП врахувати Постанову КМУ № 497 та Наказ МОН №1076 та відобразити в даній ОП ті освітні компоненти що передбачені Програмою ЄДКІ для того, щоб здобувачі мали можливість належним чином підготуватись до здачі даного зовнішнього іспиту; в обов'язкові компоненти даної ОП включити Комплексний кваліфікаційний іспит освітньої програми "Міжнародне право (заочна форма) який базуватиметься на питаннях передбачених програмою ЄДКІ; оновити та вдосконалити робочі програми по дисциплінах із застарілою літературою; врахувати можливість дубляжу ОК 3, 4, 8, 11 на бакалаврському (ОП Міжнародне право) та магістерському рівнях ОП Міжнародне право (заочна форма) КНУТШ, розглянути можливість їх видозміни.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Зважаючи на наведені сильні та слабкі сторони, експертна група прийшла до висновку, що Освітня програма «Міжнародне право» відповідає критерію 2 за рівнем В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на 2021/2022 навчальний рік затверджені Рішенням Вченої ради Київського національного університету імені Тараса Шевченка Протокол № 7 від 29.12.2020 р. (<https://cutt.ly/fEHnrQm>), зокрема вступ на http://www.iir.edu.ua/education/second_higher_education/entrants/. Доступна інформація для абітурієнтів також розміщена на сайті Інститут міжнародних відносин (<http://www.iir.edu.ua/entrants/admission/>). Правила є чіткими, зрозумілими, відповідають законодавчо встановленим вимогам і не містять дискримінаційних положень. НПП кафедри беруть участь в роботі приймальної комісії, тим самим пояснюють абітурієнтам зміст освітньої програми, обсяг та процедуру вибору вибіркового блоку, що безпосередньо було підтверджено під час зустрічі з фокус-групою здобувачів вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Інформація для абітурієнтів щодо вступу на навчання на ОП «Магістр» за спеціальністю 293 – «Міжнародне право» розміщена на сторінці Інституту міжнародних відносин Київського національного університету імені Тараса Шевченка http://www.iir.edu.ua/education/second_higher_education/entrants/ Правила прийому (<http://surl.li/kpxz>) на ОП враховують особливості ОП «Міжнародне право» (заочна форма) зокрема, встановлено вимогу: 1) єдиний вступний іспит з іноземної мови (англійська, німецька, французька та іспанська) у формі тесту. 2) Єдиного фахового вступного випробування з права та загальних навчальних правничих компетентностей, складовими якого є тест з права та тест загальної навчальної правничої компетентності. Аналізуючи Правила прийому до КНУТШ, ЕГ встановила, що в додатку 4.2. спеціальність 293 - Міжнародне право є серед тих на які оголошується прийом на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра. А в розділі 4 Правила прийому до Інституту післядипломної освіти КНУТШ у підпункті 1 Вимоги до рівня освіти вступників зазначається, що «на навчання для здобуття освітнього ступеня бакалавра, магістра на освітній програмі, зазначені у Додатках 4.1., 4.2. відповідно, приймаються особи, які здобули освітній ступінь бакалавра (та/або ступінь магістра, та/або ОКР спеціаліста), здобутого за іншою спеціальністю (крім спеціальності 081 «Право» освітнього ступеня магістр). В цілому вимоги до вступників та не передбачають додаткових особливих умов для вступу на дану ОП.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання та перезарахування результатів навчання регулюються наступними документами: Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність Київського національного університету імені Тараса Шевченка від 29.06.2016 р. (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=804&lang=uk), Порядком поновлення та переведення здобувачів вищої освіти (студентів, слухачів, курсантів) у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<http://vstup.univ.kiev.ua/userfiles/files/instruction.pdf>), Положенням про порядок перезарахування результатів навчання у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://mobility.univ.kiev.ua/?page_id=798&lang=uk), Положенням про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, а також надання їм академічної відпустки (Наказ МОН України від 18.01.2018, №54) (<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-polozhennya-pro-poryadok-vidrahuvannya-pererivannyanavchannya-ponovlennya-i-perevedennya-osib-yaki-navchayutsya-u-zakladah-vishoyi-osviti-takozhnadannya-yim-akademichnoyi-vidpustki>); Положенням про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf). Зазначені положення локальних актів є зрозумілим та не суперечать Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні та є доступним для всіх учасників освітнього процесу шляхом публікації їх на офіційному сайті ЗВО. Під час бесід з менеджментом та керівництвом КНУТШ встановлено, що студенти інформовані про можливості академічної мобільності. Здобувачі вищої освіти ознайомлені з процедурою академічної мобільності, ЕГ з'ясовано, що адміністрація та НПП сприяють студентам у визнанні і перезарахуванні кредитів, отриманих в іноземних навчальних закладах (зокрема навчання за програмою Erasmus+ та ін). Так директор ННІ міжнародних відносин КНУТШ Копійка В.В. відзначив, що ключову роль насамперед відіграє формат угоди академічної мобільності за якою іде здобувач навчатись. В даних угодах чітко прописано перелік предметів котрі прослуховує здобувач в іноземних ЗВО та механізми їх перезарахування, як правило якщо співпадають предмети у НІ вони автоматично зараховуються здобувачам.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За час реалізації ОП випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було. Під час зустрічі ЕГ з адміністрацією проректор з науково-педагогічної роботи КНУТШ Гожик А.П. відзначив, що Університет вивчав питання визнання неформальної освіти ще з 2011 р., при цьому на даний момент Україна здійснює самосертифікацію нашої національної рамки кваліфікацій співпрацюючи з Європейським фондом освіти для того щоб ЄС визнавав нашу національну рамку кваліфікації. При цьому експерти ЄС визнали питання неформальної освіти неврегульованим в нашій країні та звернули увагу на Рекомендації Ради ЄС про визнання неформального та інформального навчання (<http://surl.li/bfvwr>) наголосивши на необхідності їх виконання. До цього часу вони (експерти ЄС) не рекомендують визнавати результати неформальної освіти, оскільки це ставить під питання якість освіти в Університетах нашої держави. Тому визнання результатів неформальної освіти має бути здійснено обов'язково з врахуванням відповідних процедур вищезгаданих Рекомендацій ЄС на загальнодержавному рівні. І лише після цього університети нашої держави мають впроваджувати визнання неформальної освіти. Хоча це не забороняє викладачам включати у робочу програму рекомендованими методичними ресурсами курси на Prometheus, Coursera та ін. та враховувати їх в певній мірі при прийманні іспиту, заліку, тощо з свого навчального курсу проте відповідальність за оцінювання повністю лежить на викладачу. ЕГ поділяючи вищенаведену позицію рекомендує популяризувати отримання знань здобувачами отриманих у неформальній освіті на освітніх платформах: Prometheus, Coursera, EduNud.in.ua, тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Не виявлено обмежень та дискримінації при вступі на навчання за даною ОП; правові акти які регулюють визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, зокрема під час академічної мобільності, оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО; адміністрація та НПП сприяють студентам у визнанні і перезарахуванні кредитів, отриманих в іноземних навчальних закладах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Даною ОП передбачена можливість навчання іноземних здобувачів вищої освіти, тому ЕГ рекомендує перекласти документи по даній ОП на англійську мову; популяризувати отримання знань здобувачами отриманих у неформальній освіті на освітніх платформах: Prometheus, Coursera, EduNud.in.ua, тощо.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання у цілому відповідають встановленим вимогам. Однак, в рамках критерію 3, ОП не має зразкового / інноваційного характеру, тому відповідає рівню відповідності «В».

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/pOyHraA>) визначає форми та методи навчання. ЕГ з'ясувала, що НПП застосовують різноманітні форми та методи навчання і викладання під час аудиторних занять (лекцій, семінарів) та для самостійної роботи студентів. Здобувачі (зокрема, Теймурова А., Коцюрба М.), а також випускники ОП (зокрема, Ситник О., Сікорська Н., Важинська О.) підтвердили, що під час занять широко використовується демонстрація презентацій, багато уваги приділяється практичній складовій навчання шляхом підготовки проектів процесуальних документів, застосування кейсового методу, проведення мут-кортів, запрошення фахівців-практиків з різних сфер, постійного оновлення навчального матеріалу з врахуванням

міжнародної судової практики та змін у міжнародному праві. Важинська О. звернула увагу на надання ґрунтовних методологічних вказівок, що є особливо корисним під час заочного навчання. За кожним ОК методи навчання й викладання, а також ПРН конкретизуються у робочих програмах, які викладено на сайті (<https://cutt.ly/nIXbOdv>). Використання зазначених форм та методів навчання дозволяє досягти програмних цілей та програмних результатів навчання, передбачених ОП. Студентоцентрикований підхід знаходить реалізацію завдяки наявності блоків вибіркових дисциплін, обрання тем магістерських робіт, обрання бази проходження виробничої (переддипломної) практики, формування індивідуальних завдань, завдань для самостійної роботи згідно інтересів здобувачів. Під час зустрічі зі здобувачами було встановлено, що рівень задоволеності студентів методами навчання і викладання на ОП та за окремими ОК визначається через проведення викладачами бесід зі студентами, анонімного опитування студентів (посилання на опитування: <https://forms.gle/vgvqfA4ZxLNJ98D88>). Результати опитування були надіслані на електронну пошту керівнику ЕГ). Принципи академічної свободи закріплено в Етичному кодексі університетської спільноти КНУТШ (<https://cutt.ly/ZOyHzUM>), Статуті Університету (<http://univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>). Під час зустрічі зі здобувачами, НПП було встановлено, що принципи академічної свободи реалізуються через вільний вибір тем наукових досліджень, активне залучення здобувачів до дискусій під час лекцій та семінарських занять, у ході виконання групових та індивідуальних занять, аналізу кейсів. Викладачі мають право самостійно встановлювати зміст ОК, за якими вони викладають, обирати форми і методи навчання на основі принципів свободи та творчої співпраці. Здобувачі підтвердили, що в Університеті здійснюється опитування щодо рівня задоволеності викладанням (посилання на опитування: <https://forms.gle/vgvqfA4ZxLNJ98D88>). ЕГ було встановлено, що НПП вчасно реагують на висловлені пропозиції та зауваження здобувачів при викладанні дисциплін (зокрема, щодо посилення уваги на практичні завдання). Отже, форми та методи викладання і навчання відповідають вимогам студентоцентризованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Із відомостей СО та зустрічей із фокус-групами (здобувачами, НПП) випливає, що інформація щодо цілей, змісту, ПРН за ОП, порядку та критеріїв оцінювання міститься у відповідній документації та електронному вигляді у навчальному відділі Інституту (ОП, робочі програми, графіки навчального процесу, розклади занять, консультації, модульні контрольні роботи тощо). Відповідні документи відповідно до п. 6.3 Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf) мають бути оприлюднені у відкритому доступі. Інформація про ОП та РП дисциплін доступні на веб-сайті Інституту (http://www.iir.edu.ua/education/edu_progs/). Здобувачам на першому занятті з дисципліни викладачем у формі бесіди надається інформація щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Здобувачі мають право на індивідуальні консультації викладача через електронну пошту, платформу дистанційного навчання Інституту, платформу Microsoft Teams, Zoom або на кафедрі в Університеті із дотриманням карантинних вимог. З 2020 року всі програми до початку занять завантажуються на сторінках відповідних дисциплін на дистанційній платформі Інституту та є доступними для всіх студентів ОП (<https://cutt.ly/qIXmh8p>). Графік консультацій є у відкритому доступі на стенді Інституту та повідомляється студентам на першому занятті. Графік навчального процесу КНУТШ на 2021/2022 навчальний рік опубліковано на офіційному сайті університету (<http://www.univ.kiev.ua/news/11544>). Підсумкове оцінювання результатів навчання в Університеті здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Враховуючи необхідність проведення дистанційного навчання в умовах карантину, на сайті університету розміщено «Порядок застосування електронного навчання, дистанційних освітніх технологій для реалізації освітніх програм» (<https://cutt.ly/bIcrY1T>). Під час зустрічі зі студентами було встановлено, що в Університеті використовуються для інформування соціальні мережі, telegram-канал. Здобувачі мають вільний доступ до інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, а також усієї необхідної інформації для навчання.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Згідно п. 1.9. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf), організація освітньої діяльності Університету передбачає «інтеграцію освіти, досліджень і виробництва». За результатами бесід ЕГ зі здобувачами, НПП, випускниками, адміністративним персоналом, було встановлено, що поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП здійснюється шляхом пошуково-дослідницької роботи при виконанні завдань аналітичного характеру в рамках самостійної роботи, при написанні кваліфікаційної роботи магістра, виконанні індивідуальних та групових завдань у рамках різних ОК за ОП. Здобувачі залучаються до участі у всеукраїнських та міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, конкурсах студентських наукових робіт, у всеукраїнських та міжнародних судових змаганнях, дебатах, круглих столах. Здобувачі можуть брати участь у проводжуваних в Університеті Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Актуальні проблеми міжнародних відносин», Міжнародній науково-практичній конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна». Наприклад, здобувач освіти за даною ОП Д. Поліщук під час навчання опублікував 5 тез наукових доповідей на конференціях. Здобувачка освіти за даною ОП Н. Сікорська за час навчання опублікувала 4 тези наукових доповідей на конференціях. Інформація про такі заходи надається студентам за допомогою різних засобів комунікації (електронними повідомленнями, оголошення на офіційних веб-сторінках кафедри, Інституту, у соціальних мережах, інформування викладачами під час аудиторських занять, через засоби платформи Microsoft

Teams). На кафедрах, що задіяні на ОП функціонує і студентський науковий гурток з міжнародного права «Jus cogens» (науковий керівник гуртка А. Басиста). У відповідь на додатковий запит ЕГ було надано Положення про наукові гуртки та їх діяльність на даних ОП та відповідні витяги із протоколів засідання кафедри.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

ЕГ встановила, що НПП регулярно переглядають та оновлюють зміст ОК. Викладачі оновлюють презентації з урахуванням нових рішень міжнародних судових органів, пропонують здобувачам проходження нових дистанційних курсів за відповідною тематикою на онлайн платформах міжнародних організацій. Вимоги до змісту робочих програм та процедура перегляду визначаються наказом ректора від 11.08.2017 р. за №729-32 “Про запровадження в освітній та інформаційний процес форм опису освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, структурних вимог до інформаційного пакету, форм робочої навчальної програми дисципліни і форми представлення інформації про кваліфікацію НПП” (<https://cutt.ly/JOyHMFO>). Вимоги до змісту робочих програм визначаються також Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/GOyH2hV>). Освітні компоненти ОП формуються проектною групою ОП на підставі консультацій із потенційними роботодавцями, випускниками та студентами, що було підтверджено під час зустрічей із цими фокус-групами. Обговорення змін щодо ОК відображається у протоколах кафедр, що підтверджується документами, наданими на додатковий запит документів ЕГ. В навчальному процесі використовуються монографії і підручники, написані викладачами, задіяними на ОП. Ольга Поєдинок використовує навчальний посібник, співавторкою якого вона є (Навчальний курс “Гендерна рівність та права жінок”. Практично-методичний посібник викладача / [Кіт Х., Волошин Я., Поєдинок О., Харитонова О., Денисенко Л.] – К. : ЮрФем, 2020. – 168 с. – Режим доступу : <https://cutt.ly/QIci6kN>) під час викладання курсу “Гендерні питання у міжнародному праві”. Монографія Сергія Білоцького “Міжнародно-правові засади та інституційні механізми регулювання відносин у сфері екологічно орієнтованої енергетики, Одеса: “Фенікс”, 2015 р. використовується під час викладання дисциплін “Міжнародно-правове регулювання екологічної енергетики”, “Міжнародне енергетичне право”. Навчальні дисципліни на ОП оновлюються також за рахунок співпраці викладачів з міжнародними організаціями та програмами. Микола Гнатівський є експертом різних міжнародних організацій з питань міжнародного захисту прав людини та міжнародного гуманітарного права, був головою Європейського комітету із запобігання тортурам до березня 2021 року. Ольга Поєдинок є експертом ОБСЄ, тренером (зокрема, для тренерів) програми HELP Ради Європи, Програми розвитку ООН та інших міжнародних організацій, адвокатом. Роман Єделев залучається як експерт до роботи у проектах Офісу Ради Європи в Україні, Делегації Міжнародного комітету Червоного хреста, Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Представництва ЄС в Україні, Міжнародного фонду «Відродження». Ксенія Смирнова з 2019 р. є головою секції Право у Центрі досконалості Жана Моне «Поглиблений розвиток європейських студій в Україні: Міждисциплінарний підхід».

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов’язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 років (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Development-strategic-plan.pdf>) у п.5 передбачає, що інтеграція в міжнародний освітній простір є невід’ємною частиною освітнього процесу. В Університеті діє Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність КНУТШ (<http://mobility.univ.kiev.ua/wpcontent/uploads/2016/08/Положення-про-порядок-реалізації-права-на-академічну-мобільність-КНУ-ім.-Тараса-Шевченка.pdf>). В Університеті функціонує Відділ міжнародного співробітництва КНУ (<http://www.umz.univ.kiev.ua/index.php/ua/>) та відповідна сторінка Інституту (http://www.iir.edu.ua/en/international_cooperation/academic_mobility/), а також Відділ академічної мобільності КНУТШ (<http://mobility.univ.kiev.ua/?lang=uk>). Здобувачі вищої освіти ОП мають можливість брати участь в різноманітних проектах академічної мобільності та міжнародного обміну згідно укладених Інститутом та Університетом угод. Інформація про такі угоди розміщена на сайті за посиланням http://www.iir.edu.ua/international_cooperation/universities_partners/. Деякі здобувачі поєднують навчання з роботою у міжнародних організаціях, про що розповідала випускниця Важинська О. І., яка під час навчання і до сьогодні продовжує працювати в Міжнародній організації праці, що також робить свій вклад в інтернаціоналізацію діяльності ЗВО. Викладачі ОП проходять іноземні стажування, що підтверджується наданими на запит ЕГ сертифікатами про проходження стажувань. Інтернаціоналізація діяльності на ОП забезпечується через участь у міжнародних грантових програмах (до прикладу у реалізації проекту Центру досконалості Жана Моне) (<http://www.iir.edu.ua/jean-monnet-center/>). Здобувачі, НПП, адміністративний персонал підтвердили ЕГ про поінформованість щодо можливості академічної мобільності, програм міжнародного обміну, участі в міжнародних проектах.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП є: застосування різноманітних інтерактивних методів навчання (підготовка проектів процесуальних документів, застосування кейсового методу, проведення мут-кортів, демонстрація презентацій);

використання сучасних ресурсів для спілкування зі здобувачами та НПП; процес наукових досліджень пов'язаний із системною інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ дійшла згоди, що ОП повністю відповідає Критерію 4 за такими ознаками: забезпечення реалізації студентоцентрованого підходу та принципів академічної свободи шляхом вдалих форм та методів навчання і викладання; висока доступність та зрозумілість інформації щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання; інтернаціоналізація. Навчання та викладання за ОП повністю відповідають рівню відповідності «А» через забезпечення у навчальному процесі ефективного поєднання досвідченими науковцями-практиками теоретичної та практичної підготовки.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Порядок проведення контрольних заходів регулюється п. 4.6. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/COyJeQb>). Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за результатами поточного семестрового та підсумкового контролів. Поточний контроль проводиться у формі оцінювання виступів на семінарських заняттях; презентацій результатів проведених досліджень, вирішення практичних індивідуальних та групових завдань; участі у дискусіях та симуляціях судових засідань; виконання контрольних робіт та модульних тестів. Здобувачам присвоюються кредити ЄКТС і присуджується освітня кваліфікація за результатами підсумкового контролю, що включає семестровий контроль та атестацію. Підсумковий контроль направлений на забезпечення наскрізної перевірки результатів навчання здобувачів за підсумками семестру та загалом ПРН. Семестровий контроль здійснюється у формі письмового іспиту, заліку (у тому числі диференційованого). Атестація здійснюється у формі комплексного кваліфікаційного іспиту з міжнародного права та захисту кваліфікаційної магістерської роботи. Відповідно до п. 7.4. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/LOyJdhO>) підсумкове оцінювання результатів навчання здійснюється за єдиною 100-бальною шкалою. Методика, зміст і порядок проведення всіх форм поточного та семестрового контролю, умови допуску до семестрового контролю, критерії оцінювання результатів навчання, особливості організації семестрового контролю регулюються Положенням про порядок оцінювання знань студентів Університету (<https://cutt.ly/BOyJpL4>). За результатами бесід із здобувачами та НПП було встановлено, що форми контрольних заходів та критерії оцінювання результатів навчання є чіткими та зрозумілими. Інформація щодо форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання подається викладачами на вступних лекціях та семінарських заняттях з кожної ОК. Правила проведення перевірки й оцінювання, що визначаються РНП дисциплін завчасно розміщуються на онлайн-платформах Інституту. Робочі програми конкретизують контрольні заходи, розподіл балів за формами контролю, схеми формування підсумкової оцінки з кожної ОК. Водночас не у всіх робочих програмах ОК чітко прописані критерії оцінювання, зокрема у вибірковій дисципліні ВБ 3.1. «Право Світової організації торгівлі». В Університеті проводиться опитування здобувачів з метою визначення рівня задоволеності об'єктивністю оцінювання. Посилання на опитування: <https://forms.gle/vgvqfA4ZxLNJ98D88>. Останнє на даний момент опитування проводилося у листопаді 2021 р. серед студентів 1 та 2 курсів. Результати були надіслані на електронну пошту керівнику ЕГ. ЕГ дійшла висновку, що застосовувані форми контрольних заходів, їх змістове наповнення дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для ОП в цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за ОП «Міжнародне право» відсутній. Відповідно до п. 4.6.2. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ (http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Poloz_org_osv_proc-2018.pdf), атестація здобувачів освіти здійснюється екзаменаційною (кваліфікаційною) комісією з «метою встановлення фактичної відповідності рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів освіти та Освітньої програми». Форми атестації здобувачів вищої обираються викладачами у відповідності до вимог чинного законодавства до атестації здобувачів вищої освіти. Із відомостей про СО та інформації, отриманої під час бесіди з фокус-групами (здобувачів, НПП) встановлено, що форми атестації включають в себе: складання комплексного кваліфікаційного іспиту, кваліфікаційного іспиту та захисту магістерської роботи. Іспити згідно з навчальним планом проводяться у письмовій формі. Порядок проведення комплексного кваліфікаційного іспиту і форми документації регламентуються «Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії у КНУ» <http://nmc.univ.kiev.ua/docs/Polojennya%20pro%20DEK.doc>). Кваліфікаційна робота магістра повинна супроводжуватися відгуком наукового керівника та рецензією незалежного рецензента.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів відображена у Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ (<https://cutt.ly/eOyJA8A>) (п. 4.6). На порталі дистанційного навчання ІМВ, робочих програмах навчальних дисциплін міститься конкретизуюча інформація щодо порядку організації та форм оцінювання студентів, а також результати навчання за ОК. Робочі програми розміщуються на офіційному сайті (http://www.iir.edu.ua/education/edu_progs/) та порталі дистанційного навчання (режим доступу: <https://e-learning.iir.edu.ua/>) ІМВ. На початку навчального року здобувачі отримують інформацію щодо графіку навчального процесу, який визначає строки теоретичного навчання, сесій, практик, кваліфікаційних іспитів та захисту кваліфікаційних робіт. У Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ п. 7.1.7 – 7.1.9 передбачено засади забезпечення об'єктивності оцінювання. Об'єктивність оцінювання, досягається, зокрема, через практику залучення додаткових екзаменаторів, що сприяє неупередженості при оцінюванні. Підсумковий контроль на іспиті завжди здійснюється двома викладачами кафедри, один з яких викладає дисципліну, а інший – призначається завідувачем кафедри. Об'єктивність НПП, залучених до оцінювання, забезпечується через їх ознайомлення із актуальними методами проведення іспитів та тестування. Неупередженість оцінювання результатів навчання під час підсумкового семестрового контролю забезпечується шляхом здійснення письмової форми іспитів. Для запобігання та врегулювання конфлікту інтересів розроблено Порядок вирішення конфліктних ситуацій у КНУТШ (<https://cutt.ly/uOyJ2Wa>). Здобувачі, НПП, представники студентського самоврядування вказали на відсутність конфліктних ситуацій під час реалізації ОП. У разі виникнення конфліктів студенти можуть звернутись за допомогою до адміністрації Інституту, студентського самоврядування. Порядок повторного проходження семестрових контрольних заходів визначено у Положенні про організацію освітнього процесу у КНУТШ. У разі поважної і документально підтвердженої причини затверджується індивідуальний графік для складання семестрового контролю. Так, у жовтні 2021 р. студентка ОП Земфіра Шахверанова пересклала іспит з дисципліни «Історія міжнародного права» та залік з дисципліни «Міжнародне публічне право (основні галузі та інститути) (І частина)». Перескладання пройшли успішно. Порядок оскарження процедури та результатів проведення поточних, семестрових та підсумкових контрольних заходів визначено у пункті 7.2. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ та Положенням про порядок створення та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Університеті (<http://nmc.univ.kiev.ua>). ЕГ дійшла висновку про послідовне дотримання політики щодо контрольних заходів та оскарження їх результатів на ОП.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в Університеті та Інституті ґрунтуються на положеннях законодавства України та містяться в: Статуті КНУТШ (<http://www.univ.kiev.ua/pdfs/statut/statut-22-02-17.pdf>); Положенні про організацію освітнього процесу в Університеті; Етичному кодексі університетської спільноти (<https://cutt.ly/tOyK8zV>); Етичному кодексі Інституту міжнародних відносин КНУТШ (<https://cutt.ly/POyK7BU>). З метою моніторингу дотримання академічної доброчесності членами академічної спільноти створено Етичну комісію Інституту та Комісію з питань етики Університету. З метою дотримання академічної доброчесності, здобувачі інформуються про неприпустимість порушень принципів академічної доброчесності. Здобувачам надаються методичні рекомендації з написання наукових робіт. Керівник роботи здійснює первинну перевірку наукових робіт на предмет плагіату. Запроваджена система рецензування наукових робіт. Впроваджені та діють цифрові системи виявлення плагіату (щодо наявності ознак порушень академічної доброчесності) у наукових роботах здобувачів на платформі Unichesk (продемонстровано ЕГ під час експертизи). В Університеті розроблено Порядок здійснення перевірки магістерських робіт на наявність текстових збігів в Інституті міжнародних відносин КНУТШ (<https://cutt.ly/fIcc8gL>). Для популяризації принципів академічної доброчесності та відповідальності за її порушення, здобувачам надається доступ до Етичних кодексів Інституту та Університету, відповідних методичних

рекомендацій. НПП під час освітнього процесу дають здобувачам спеціальні завдання - написання есе, підготовка аналітичних звітів, тез наукових доповідей, наукових статей. Популяризації академічній доброчесності сприяє студентське самоврядування, діяльність студентського парламенту <http://sp.knu.ua>. Пп. 9.8.3. та 10.7.3. Положення про організацію освітнього процесу у КНУТШ та Етичним кодексом університетської спільноти визначені форми академічної відповідальності здобувачів та НПП за порушення академічної доброчесності. За порушення академічної доброчесності науково-педагогічні працівники можуть бути притягнені до академічної відповідальності: оголошення догани; відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення ступеня чи вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законодавством органів чи займати певні посади; відмова від продовження контракту із працівником. Здобувачі можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна роботи, іспит, залік тощо); захист студентом письмової роботи, яку викладач вважає, яку таку, що куплена у іншої особи, з метою доведення власного авторства; незадовільна оцінка; відрахування тощо. Інститут є партнером Проекту сприяння Академічній доброчесності в Україні, який реалізується Американськими радами з міжнародної освіти за підтримки Міністерства освіти і науки України та Посольства США в Україні.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

На нормативному рівні врегульовано контрольні заходи та критерії оцінювання; здобувачі заздалегідь інформуються своїми викладачами щодо процедури використання форм та методів контролю; діють Етична комісія Інституту та Комісія з питань етики Університету; КНУТШ є учасником проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ), а Інститут міжнародних відносин – партнер Проекту сприяння Академічній доброчесності в Україні (SAIUP).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Беручи до уваги положення Рекомендацій для закладів вищої освіти щодо розробки та впровадження університетської системи забезпечення академічної доброчесності затверджені Рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 29 жовтня 2019 року, вважаємо за доцільне рекомендувати періодично оприлюднювати відкриті звіти щодо рівня дотримання принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин у ЗВО. Рекомендовано чітко прописувати критерії оцінювання в усіх робочих програмах навчальних дисциплін.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Контрольні заходи, оцінювання здобувачів, академічна доброчесність на даній ОП визначені відповідними нормативними актами та реалізуються в освітньому процесі. ОП загалом відповідає рівню за критерієм В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відомості про СО засвідчують показово високий рівень академічної та професійної кваліфікації НПП. Визначені в ОП ОК та ПРН забезпечуються викладачами, які мають релевантну академічну кваліфікацію та професійний досвід. Інтерв'ювання адміністрації ЗВО, здобувачів ВО за ОП та випускників за спеціальністю, а також стейкхолдерів підтверджують дану інформацію. Вищевказані фокус-групи відзначають високий рівень професіоналізму викладачів, використання ними прогресивних методик викладання та належну організацію самостійної роботи. Згідно зведеної у відомостях про СО інформації про викладачів за ОП до її реалізації залучені 10 викладачів, всі з яких мають науковий ступінь та майже всі – вчене звання: 4 є докторами наук, 6 – кандидатами наук, 4 – професорами, 4 – доцентами. Водночас на основі даних із офіційного сайту (<http://www.iir.edu.ua/>) ЕГ констатує наявність у ЗВО достатнього додаткового кадрового потенціалу із визнаною академічною та професійною кваліфікацією: 17 докторів наук і 22 кандидатів наук, у т. ч. 1 член-кореспондент Академії правових наук України, 1

Заслужений діяч науки і техніки України; 1 Заслужений працівник освіти України, 3 Заслужених юриста України. Крім того, Гнатівський М.М. є членом Міжвідомчої комісії з імплементації міжнародного гуманітарного права, а також визнаним МКЧХ експертом з міжнародного гуманітарного права. Він є членом Європейського комітету із запобігання катуванням, нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню або покаранню; неодноразово обирався його президентом. Козьяков С.Ю. є національним експертом Ради Європи та ОБСЄ. Єделев Р.С. є відповідальним виконавцем НДР на міжнародно-правову тематику, що фінансується за кошти державного бюджету України. Ряд НПП готують експертні висновки для міжурядових організацій, беруть участь у розробці національного законодавства. Вони є членами Української та іноземних асоціацій міжнародного права, членами редколегій вітчизняних і зарубіжних періодичних видань, публікуються у журналах, індексованих у Scopus чи інших провідних наукометричних базах, а також виступають тренерами та запрошеними суддями студентських команд на міжнародних змаганнях із судових дебатів (у форматі Moot Court) за різними тематичними напрямками міжнародного права. Викладачі за ОП систематично беруть участь у підготовці нових наукових кадрів для вітчизняної науки міжнародного права в якості наукових керівників (консультантів) та офіційних опонентів під час захисту кандидатських (докторських) дисертацій. Всі НПП вільно володіють іноземними мовами.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що на рівні ЗВО прийнято локальний нормативний акт, в якому деталізовано законодавчі положення щодо проведення конкурсного відбору викладачів: Порядок конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у КНУ імені Тараса Шевченка (наказ ректора №816-32 від 25.10.2021, <http://surl.li/aohjt>). Як впливає з даного документу (п. 1.2), посади НПП можуть обіймати особи, які мають науковий ступінь або вчене (почесне) звання, а також особи, які здобули освітній ступінь магістра. Згідно відомостей про СО конкурсний відбір ґрунтується на засадах відкритості, гласності, рівності, незалежності, неупередженості, законності, прийнятті об'єктивних та обґрунтованих рішень. Зазначається, що важливим фактором є відповідний рівень професійної підготовки, високі моральні та ділові якості. Викладачі залучаються до викладання певних ОК ОП згідно сфери своїх наукових інтересів, проведених досліджень, напрацьованого наукового доробку, а також ступеня їхньої професійної активності. Порядок конкурсного відбору містить специфічні вимоги як до завідувачів кафедр (п. 2.2, 2.5) і професорів (п. 2.3, 2.6), так і до доцентів (п. 3.2, 3.5), старших викладачів (п. 3.3, 3.5), викладачів (п. 3.5) і асистентів (п. 3.5). Акцент в особливих вимогах до претендентів робиться не тільки на здобутках і професійному досвіді, а й на їх дійсній фаховості та компетентності (проведення відкритої лекції або практичного заняття, доповідь перед НПП за темою, заздалегідь визначеною на відповідній кафедрі). Уся необхідна інформація про оголошення конкурсного відбору розміщується на сайті ЗВО (<http://surl.li/gtey>) та публікується у газеті «Сучасна освіта України». ЕГ дійшла висновку, що процедури конкурсного добору НПП є прозорими та дозволяють забезпечити необхідний рівень професіоналізму при виборі серед претендентів кандидатури на заміщення вакантної посади НПП. Крім того, як зазначили представники адміністрації та НПП, викладацький колектив за ОП в міру необхідності додатково може укомплектовуватися на засадах транспарентності кваліфікованими працівниками (державними службовцями, практикуючими юристами-міжнародниками тощо) на умовах сумісництва, погодинної оплати праці.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В ході акредитаційної експертизи ЕГ встановила наступне. Статут ЗВО (затверджений наказом МОН №280 від 22.02.2017, <http://surl.li/bfmgx>) у п. 2.4 передбачає залучення представників роботодавців до формування змісту ОП та до участі в освітньому процесі. В межах ЗВО прийнято Положення про Ради роботодавців у КНУ імені Тараса Шевченка (наказ ректора №832-32 від 26.10.2021, <http://surl.li/bevzb>), що врегульовує питання діяльності Ради роботодавців на рівні ЗВО та експертних рад роботодавців факультетів та інститутів, у т. ч. і ННІ МВ. У відомостях про СО зазначається про залучення роботодавців до освітнього процесу насамперед у формі організації виробничої практики для здобувачів ВО. Разом з тим, роботодавці та їх представники надали свої позитивні відгуки і рецензії на ОП: Кориневич А.О., к. ю. н., доцент, Постійний Представник Президента України в АРК (відгук, <http://surl.li/bfsds>); Сироїд Т.Л., д. ю. н., професор, завідувач кафедри міжнародного і європейського права ХНУ ім. В.Н. Каразіна (рецензія, <http://surl.li/bfsec>); Тарасов О.В., д. ю. н., доцент, доцент кафедри міжнародного права НЮУ імені Ярослава Мудрого (рецензія, <http://surl.li/bfser>); ВГО «Українська асоціація міжнародного права» (рецензія, <http://surl.li/bfsfd>). Залучення роботодавців до реалізації освітнього процесу передбачено низкою укладених із ЗВО угод про співпрацю (завантажені до інформаційної системи НАЗЯВО). За результатами інтерв'ювання різних фокус-груп (НПП, представників допоміжних структурних підрозділів ЗВО, стейкхолдерів) ЕГ пересвідчилася, що роботодавці (УАМП, Представництво Президента України в АРК та ін.) залучаються до розробки й оновлення ОП та наповнення змісту ОК. Роботодавці залучаються до стажування НПП, які реалізують ОП (наприклад, на підставі договору між ЗВО та НАН України від 10.03.2010 (<http://surl.li/bfsgy>)). Як повідомив к. ю. н. Гнатівський М.М., ЗВО, з урахуванням карантинних обмежень, практично проведення регулярних зустрічей здобувачів ВО у позанавчальний час із дипломатами під час їх візитів до Києва. Такі заходи в умовах пандемії COVID-19 проводяться і в режимі онлайн. У ході відкритої зустрічі свою участь у реалізації ОП у вигляді майстер-класів у неаудиторний час підтвердила Кузьменко Л., радник з правових питань Агентства ООН у справах біженців

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Як впливає із відомостей про СО, ННІ МВ залучає до аудиторних занять представників роботодавців, експертів галузі та професіоналів-практиків (як правило, адвокати, юристи-міжнародники, правові аналітики, представники вітчизняних громадських та міжнародних неурядових організацій). ЕГ пересвідчилася у цьому, простеживши за подіями на сайті ННІ МВ, та після опитування НПП, здобувачів ВО за ОП (Болгаров О., Сивець С. та ін.), випускників за спеціальністю та стейкхолдерів. Представники вказаних фокус-груп повідомили ЕГ про проведення для здобувачів ВО за ОП, що акредитується, різноманітних майстер-класів, практичних занять у форматі case study та моделювання судового засідання (наприклад, з дисциплін «Захист прав мігрантів, іноземців, біженців і переміщених осіб» та «Гендерні питання у міжнародному праві»). Зокрема, аудиторні заняття проводилися за участі таких запрошених фахівців у сфері міжнародного права, як: співробітники правозахисних організацій (Журко О., Калашник О., Волинська В., Карагяур К. та інші, представники Благодійного фонду «Право на захист», <http://surl.li/bfmyo>, <http://surl.li/bfmwc>; Аносова Ю., громадська організація «Ла Страда – Україна», <http://surl.li/bfmwj>, <http://surl.li/bfmwl>). В рамках названих занять із дисциплін, що викладаються на ОП, проводилися майстер-класи, практики у форматі case studies та моделювання судових засідань тощо. В умовах пандемії COVID-19 подібні заняття відбуваються у режимі онлайн. Здобувачі ВО та випускники за спеціальністю відмічають корисність для них залучення до занять експертів та професіоналів-практиків у сфері міжнародного права.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

З відомостей про СО впливає, що і ЗВО, і ННІ МВ сприяють професійному зростанню НПП, задіяних у реалізації ОП. Викладачі регулярно проходять тренінги, підвищення кваліфікації та направляються на стажування. Білоцький С.Д. проходив стажування в Університеті Суспільних Наук (UNS) (2020; м. Лодзь, Польща) та Католицькому університеті (2020; м. Ружомберок, Словаччина). Виговський О.І. проходив стажування за програмою Міжнародного інституту уніфікації приватного права (2017; м. Рим, Італія). Пазюк А.В. проходив стажування за програмою «Науково-педагогічні працівники університетів, академій, інститутів» Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» (м. Київ, 2020). В інформаційну систему НАЗЯВО додатково завантажені сертифікати, дипломи та інші документи, що підтверджують факт проходження як означених вище стажувань, так і інших аналогічних заходів. ЕГ відмічає участь Пазюка А.В. у стипендіальній програмі від Уряду США (2017–2018), тренінг Федорової А.Л. під егідою Ради Європи за Європейською програмою освіти з прав людини для юристів (м. Київ, 2019), участь Смирнової К.В. у повній навчальній програмі «Система внутрішнього оцінювання якості освітньої діяльності» (Університет Гарика Масарика, 2018; м. Брно, Чехія). ЕГ дійшла висновку, що ЗВО послідовно втілює в життя політику сприяння професійному розвитку викладачів, організовуючи відповідні заходи з урахуванням місії ЗВО, пріоритетів ННІ МВ, потреб ОП, інтересів самих викладачів. Проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П. вказав на наявність низки угод із вітчизняними ЗВО, НАН України та її інституціями, що передбачають: як можливість публікації спільних наукових статей і здійснення стажування НПП безкоштовно на умовах взаємності, так і інші форми співпраці. Директор ННІ МВ Копійка В.В. зазначив про партнерські відносини із зарубіжними ЗВО, зокрема: французькими (Університет Париж 13 (Université Sorbonne Paris Nord), з яким у т. ч. налагоджена реалізація програми подвійного диплому; Університетом Нансі, Університетом Страсбургу), польськими (Університет Варшави, Університет Марії Кюрі), китайськими (Університет Гонконгу), арабськими (Університет Ер-Ріяд) та ін. В рамках формалізованих взаємовідносин між ЗВО та вищевказаними зарубіжними університетами запроваджена практика обміну НПП. Викладачі за ОП регулярно проходять у цих університетах стажування, запрошуються для читання лекцій (visiting professors) тощо. В ході інтерв'ювання фокус-групи ННП Гнатовський М.М. також наголосив на партнерських відносинах ЗВО із МЗС у контексті ОП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ЕГ встановлено, що ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності, використовуючи інструменти як морального, так і матеріального заохочення. Система стимулювання ґрунтується на наступних локальних нормативних актах: Стратегічний план розвитку Університету на період 2018-2025 років (п. 50, 53; <http://surl.li/bfoiu>), наказ ректора «Про затвердження Положення про стимулювання співробітників КНУ імені Тараса Шевченка за результатами наукової діяльності» №71-32 від 31.01.2014 (<http://surl.li/bfnpg>) та розпорядження ректора «Про створення комісії з матеріального заохочення» №113 від 10.12.2018 (<http://surl.li/bfnqg>). Згідно зазначеного вище Положення (п. 1.1) стимулювання проводиться у вигляді премій та спрямоване на: підтримку публікаційної активності співробітників ЗВО у рейтингових періодичних виданнях; заохочення НПП до участі у міжнародній науково-технічній діяльності; підвищення позицій ЗВО у міжнародних рейтингах університетів. Документ передбачає виплату премій за публікацію, як наукових статей, так і монографій. При цьому на розмір виплат впливають різні критерії (імпакт-фактор видання, наявність співавторів і їх кількість, обсяг монографії та ін.). В ході спілкування з ЕГ проректор з науково-педагогічної роботи Гожик А.П. відмітив, що адміністрація ЗВО, заохочуючи професійну майстерність, виходить із переконання про сприяння зростанню та стимулювання здобутків викладачів. Сприяння зростанню є потребою кожного викладача, тому ЗВО створює для цього необхідні умови: розробляє програми підвищення кваліфікації, безкоштовно направляє викладачів на стажування і т. ін. Стимулювання здобутків виражається у винагородженні НПП за освітню діяльність, у т. ч. з

менеджменту ОП (наприклад, преміювання гарантів ОП), наукові здобутки (приміром, виплата премій за публікацію статей у наукометричній базі Scopus, за підвищення значення індексу Хірша), за успішну профорієнтаційну діяльність тощо. Серед іншого, Університет є учасником програми вдосконалення викладання у вищій освіті України «Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme» (<http://surl.li/bfnqu>) та проекту «Якісне навчання через якісне викладання» (<http://surl.li/bfnrb>, сторінка 55), метою якого є покращення якості викладання навчальних дисциплін та підвищення ефективності навчального процесу за допомогою впровадження в освітній процес сучасних методик навчання та викладання.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильними сторонами ОП є залучення до її реалізації висококваліфікованих фахівців у сфері міжнародного права. До претендентів на посади НПП працівників висуваються специфічні вимоги з метою забезпечення належного рівня професіоналізму викладачів за ОП. Позитивною практикою у розрізі критерію є широке залучення ЗВО як роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, так і професіоналів-практиків, експертів галузі, особливо зважаючи на специфіку заочної форми навчання. В цілях сприяння професійному розвитку НПП ЗВО, і зокрема ННІ МВ, налагодив системну співпрацю з низкою зарубіжних університетів, куди направляються викладачі в якості запрошених професорів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Отримана інформація і встановлені факти у всій їх сукупності дають ЕГ підстави стверджувати про взірцевий характер реалізації ОП у контексті критерію. Голістичний аналіз залучених до реалізації ОП людських ресурсів засвідчує як укомплектованість ЗВО висококваліфікованим кадровим складом, так і показовий приклад задіяння в освітньому процесі авторитетних стейкхолдерів: представників роботодавців, професіоналів-практиків та експертів у сфері міжнародного права та міжнародних відносин. Професійна кваліфікація та досвід НПП не тільки відповідають типовим вимогам до спеціальності 293 «Міжнародне право», а й засвідчують винятково високий стандарт фаховості викладачів, які забезпечують відповідні ОК. При цьому ЗВО приділяє взірцево акцентовану увагу кадровому потенціалу та його продуктивній реалізації: створені відмінні умови для професійного розвитку НПП; постійно проводяться заходи та існує система стимулів, що зорієнтовані на підтримку вдосконалення викладачами їх професійної майстерності.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатами акредитаційної експертизи ЕГ зробила ствердний умовивід про наявність достатніх фінансових і матеріально-технічних ресурсів, а також навчально-методичного забезпечення ОП задля досягнення задекларованих у ній цілей та ПРН. За інформацією проректора з науково-педагогічної роботи Гожики А.П., а також заступника директора ННІ міжнародних відносин з науково-педагогічної роботи Нанавова А.С. досягнення цілей і ПРН, визначених у будь-якій ОП, забезпечується як загальноуніверситетськими фінансовими та матеріально-технічними ресурсами, так і ресурсами, виділеними під реалізацію конкретної ОП (бібліотека, спортивні споруди, інтерактивні дошки в аудиторіях і т. ін.). Може мати місце отримання грантових коштів та фінансування проектів і заходів для освітніх потреб чи дозвілля студентів різними донорами та партнерами (наприклад, посольствами інших держав в Україні, приватними юридичними фірмами тощо). Під час ознайомлення з матеріальною базою, використовуваною в рамках реалізації ОП, ЕГ було продемонстровано наступну інфраструктуру. Окрім кабінетів кафедр і звичайних навчальних аудиторій, обладнаних інтерактивними дошками та іншим мультимедійним обладнанням, є велика і мала актові зали, зала Вченої ради ННІ МВ, Український аналітично-освітній центр

європейського та порівняльного права (як правило, використовується для проведення занять із вибіркового дисциплін за відповідним спрямуванням). Відкрита лабораторія для запису аудіо-, відеолекцій, а також проведення занять в режимі онлайн. У 2021 році відкрита аудиторія інтегративних технологій навчання. Для занять із іноземних мов використовуються лінгафонні кабінети, додатково обладнані спеціальними приміщеннями для тренування синхронного перекладу. Коштом посольства ОАЕ в Україні облаштовано Арабський центр, де студенти, які навчаються за ОП, мають змогу вивчати арабську мову. У навчальному корпусі створено «IIR Open Space» – приміщення, відведене для потреб та інтересів студентів (для неформального спілкування, проведення відкритих лекцій, інтерактивних заходів, зустрічей із дипломатами і т. д.), а також надано окремі приміщення для органів студентського самоврядування, під реалізацію грантів (Центр досконалості Жана Моне). Окреме приміщення надано ЗВО під підготовку студентів, членів Moot Court Society (<http://surl.li/bfoep>), до міжнародних змагань із судових дебатів (Moot Court центр). На території, що прилягає до корпусу, є сквер (де зазвичай проводяться такі, заходи як студентів випуски та зустрічі випускників). Діє відділ оперативної поліграфії для друкування навчально-методичних та наукових матеріалів. Бібліотечні фонди ННІ МВ нараховують понад 100 тисяч примірників. У навчальному корпусі встановлено автомати самообслуговування для придбання гарячих напоїв (чай, кава). Навчальний корпус має сполучення з одним із гуртожитків. Решта гуртожитків (гуртожитки №14 та №20) розташована за іншими адресами.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Із відомостей про СО випливає, що у ЗВО є доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science, а з комп'ютерної мережі Наукової бібліотеки Університету ім. М. Максимовича відкритий онлайн доступ до навчальної та наукової літератури, наприклад, до журналів видавництва Wiley (<https://www.onlinelibrary.wiley.com>). На основі опитування фокус-групи адміністрації ЗВО ЕГ з'ясувала, що викладачам та здобувачам ВО надається безкоштовний доступ до баз наукових публікацій, на які підписаний ЗВО. НПП та студенти вільно користуються бібліотечними фондами, мережею Wi-Fi. Також здобувачі ВО мають право безкоштовного користування протягом 4 годин на тиждень спортивними спорудами університету (атлетичними залами, басейном тощо). Понад вказаний обсяг студенти вправі користуватися даними спорудами за плату в силу значної чисельності здобувачів ВО та затребуваності відповідної інфраструктури. Викладачі та студенти за ОП через корпоративну комп'ютерну мережу (у т.ч. з авторизованих робочих місць у бібліотеці ННІ МВ) мають безкоштовний допуск до наукометричних баз Scopus, Web of Science, Hein Online та інших, на які ЗВО оформив підписку. Під час інтерв'ювання фокус-групи НПП та здобувачів ВО ЕГ було встановлено, що здобувачі мають вільний доступ до таких платформ, як: Microsoft Teams, Zoom та Moodle. Здебільшого під час занять у дистанційному форматі під час пандемії COVID-19 використовувалися сервіси платформ Microsoft Teams, Moodle та Triton Student. На платформі Moodle розміщувалися література, тести та інші навчально-методичні матеріали, опитування, результати успішності. Платформа Triton Student (<https://student.triton.knu.ua/>) також дозволяє переглянути розклад занять і іспитів, результати навчання, що будуть заноситися до документу про ВО, тощо. З метою сповіщення студентів про студентські змагання в рамках міжнародних судових дебатів (Moot Court Competition) додатково використовуються офіційні сторінки ННІ міжнародних відносин в інтернеті, соціальних мережах Facebook (<https://www.facebook.com/IMV.IIR/>), Telegram (https://t.me/IMV_IIR) тощо, зокрема з міжнародного права ім. Ф. Джессапа, з питань права СОТ, міжнародного екологічного права, міжнародного гуманітарного права, міжнародного кримінального права та ін.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ в ході акредитаційної експертизи дійшла висновку про створення ЗВО безпечного для життя та здоров'я здобувачів ВО за ОП. Організація безпечного для студентів освітнього середовища впливає із Стратегічного плану розвитку КНУ ім. Тараса Шевченка на період 2018-2025 років (п. 38.7, 59, 61, 63–67; <http://surl.li/bfoiu>) та передбачена: Правилами внутрішнього розпорядку Університету, затвердженими Конференцією трудового колективу (протокол №1 від 07.04.2009; розділи IV і V, <http://surl.li/apuyx>); Правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках Університету 2019 року (п. 3.2, <http://surl.li/bfojs>); Положенням про поселення, переселення та виселення у студентських гуртожитках Університету від 06.11.2018 (п. 3.8, <http://surl.li/azgmp>). У результаті демонстрації ЕГ матеріальної бази вона додатково зафіксувала факт здійснення охорони території ЗВО. Прохід до навчального корпусу відбувається з використанням перепусток, що супроводжується виведенням на екран зображення власника перепустки. У навчальному корпусі присутні засоби протипожежної безпеки та протипожежна сигналізація. Як повідомили ЕГ здобувачі ВО, під час навчання у режимі офлайн в умовах пандемії COVID-19 ЗВО вживає належним чином заходи в цілях запобігання та зупинення коронавірусної хвороби: організував на вході до будівель скрінінг-контроль для безконтактного вимірювання температури тіла людини, забезпечує наявність у своїх приміщеннях антисептичних засобів, стежить за насінням масок у приміщеннях та вживає інших релевантних дій згідно законодавства. Відповідні превентивні міри були вжиті і в межах гуртожитків. У ході ознайомлення з матеріальною базою ЕГ переконалася у реальності здійснення вищезазначених протиепідеміологічних заходів. Фокус-група здобувачів ВО відзначила оперативне пристосування ЗВО до навчання внаслідок спалаху пандемії, врахування прохань студентів щодо внесення корективів до розкладу занять. Крім того, ЕГ було продемонстровано медичний пункт та основний (окрім двох додаткових) медичний ізолятор, що розташовані у навчальному корпусі. ЗВО шляхом проведення опитувань здобувачів ВО цікавиться рівнем їх задоволеності освітнім середовищем. Спілкування зі студентами, які навчаються на ОП, випускниками за

спеціальністю дало змогу ЕГ переконатися у реальній задоволеності представників даних фокус-груп не лише від процесу і змісту освіти за ОП, а від наданих ЗВО матеріальних умов навчання та широких можливостей для соціальної комунікації. Випускники висловлюють вдячність НПП та адміністрації ЗВО за створену атмосферу для здобуття знань і формування практичних навичок.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Аналіз відомостей про СО, документів ЗВО, опитування різних фокус-груп та відкрита зустріч дозволяють ЕГ стверджувати, що ЗВО забезпечує якісну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів ВО. Підтримка надається через систему органів у структурі ЗВО як на рівні Університету (відділ по роботі зі студентами (<http://surl.li/bfokv>), відділ академічної мобільності (<http://surl.li/bfoky>), відділ сприяння працевлаштуванню та роботі з випускниками (<http://surl.li/bfolq>), Молодіжний центр культурно-естетичного виховання (<http://surl.li/kgwll>), психологічна служба (<http://surl.li/bfolz>) та ін.), так і в межах ННІ МВ (приміром, Центр кар'єри та працевлаштування (<http://surl.li/bfolv>), Рада студентів (<http://surl.li/bfonz>), прес-центр (<http://surl.li/bfomg>), що обслуговує телевізійний проект – ІМВ ТБ (<http://surl.li/bfomm>) і т. ін.). У результаті інтерв'ювання НПП, здобувачів, випускників ЕГ встановила, що освітня підтримка з-поміж іншого виражається у спілкуванні з викладачами щодо вибору індивідуальної освітньої траєкторії, обрання бажаного місця проходження практики, у підборі теми магістерських робіт та ін. ЕГ констатує здійснення організаційної підтримки здобувачів, що серед іншого включає допомогу навчальної частини у проведенні перезарахування ОК, оформленні на бази практики і т. п. На відкритій зустрічі заступник директора ННІ МВ з науково-педагогічної роботи Нанавов А.С. повідомив про сприяння в організації і фінансуванні відрядження студентів на міжнародні змагання із судових дебатів. Фокус-група здобувачів відзначила стійку інформаційну підтримку, особливо під час навчання в режимі онлайн у силу пандемії COVID-19. Студенти мають доступ до всіх необхідних навчальних матеріалів. Інформація щодо позанавчальних питань надається насамперед органами студентського самоврядування. Студенти (Кравчук Н., Рибак Н.) вказали на можливість постійно контактувати з викладачами не лише в період сесій, а й в будь-який зручний час за потреби. Консультативна підтримка виражається у наданні порад чи сприянні з боку НПП у питаннях стажування, працевлаштування. Центр кар'єри та працевлаштування займається залученням потенційних роботодавців до спілкування зі студентами. Психологічна служба надає фахову різнопланову різноформатну підтримку, у т. ч. через сервіси Telegram, Instagram, YouTube, Facebook. В умовах карантинних обмежень через пандемію COVID-19 збережена можливість особистого звернення до психолога; є варіант із проведенням онлайн-консультацій за допомогою платформи Zoom (на основі заповнення Google-форми). ЗВО здійснює соціальну підтримку: надає місця у гуртожитках під час сесій, вирішує побутові питання їх мешканців тощо.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО впровадження необхідних заходів для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами передбачене у наступних внутрішніх нормативних актах: Положенні про організацію освітнього процесу у КНУ імені Тараса Шевченка (наказ ректора №716-32 від 31.08.2018, п. 7.1.7, 9.8.1, 12.3.8; <http://surl.li/bfops>); Порядку супроводу осіб з інвалідністю від 21.11.2019 (<http://surl.li/krxa>); Концепції розвитку інклюзивної освіти «Університет рівних можливостей» (наказ ректора №383-32 від 12.06.2020, <http://surl.li/krwx>). Зокрема, згідно Положення 2018 року ЗВО повинен забезпечити здобувачам ВО з особливими потребами безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних, надати їм фахову консультативну підтримку тощо, а також належне технічне оснащення аудиторного фонду та гуртожитків, надати підтримку випускникам у працевлаштуванні. Концепція 2020 року поетапно облаштування приміщень та території ЗВО пристосуваннями для даної категорії здобувачів ВО. У рамках проекту «Університет рівних можливостей» ЗВО розроблено пам'ятку про правила комунікації із людьми з інвалідністю (<http://surl.li/bfoqu>), яка містить поради із супроводу таких осіб, правила надання їм першої допомоги, відповідні рекомендації при організації заходів. Згідно відомостей про СО ЗВО надає особам з особливими освітніми потребами можливість обирати форми навчання із використанням необхідних технологій. Упродовж всього навчання особи забезпечуються підтримкою Університету для реалізації їх прав на здобуття освіти. ЕГ зафіксувала факт створення ЗВО належних умов для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. В ході спілкування з ЕГ НПП повідомили, що навчання в дистанційному форматі в силу пандемії COVID-19 виключає можливість як виявлення дійсного обсягу подібних потреб серед здобувачів ВО, так і фактичного використання відповідних пристосувань. При цьому, раніше – до введення карантинних обмежень – такі студенти навчалися на спеціальності 293 «Міжнародне право». За результатами інтерв'ювання фокус-групи із представників допоміжних структурних підрозділів ЕГ встановила, що ЗВО опікується питанням задоволення специфічних потреб осіб, які навчаються (відповідне облаштування приміщень, запис лекцій на диктофон тощо). Під час демонстрації матеріальної бази ЗВО, ЕГ пересвідчилася у наступному. Перед входом до навчального корпусу та безпосередньо у приміщенні встановлено пандуси. Всередині навчального корпусу є спеціально пристосовані ліфти, які в т. ч. надають можливість спускання на нульовий поверх (до гардеробних кімнат). Поблизу ліфтів є відповідні вказівки шрифтом Брайля. Пандуси та ліфти відповідають державним будівельним нормам України. Також приміщення оснащені повністю укомплектованими санвузлами для осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Статут ЗВО (затверджений наказом МОН №280 від 22.02.2017, <http://surl.li/bfmgx>) у п. 7.9 серед прав осіб, які навчаються, передбачає їх захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства. Етичний кодекс університетської спільноти (<http://surl.li/ipss>) покладає на адміністрацію ЗВО в особі ректора, проректорів, керівників структурних підрозділів та їхніх заступників обов'язок запобігати конфліктним ситуаціям, а в разі їх виникнення – розв'язувати на основі неупередженого, прозорого та докладного вивчення (п. 3.3). У взаємодії з членами університетської спільноти неприпустимими є насильство, агресія, сексуальні домагання (п. 4.2). У ЗВО також діє власна Антикорупційна програма (наказ ректора №708-32 від 05.11.2020, <http://surl.li/beuor>). Безпосередньо процедура врегулювання конфліктів міститься у Положенні про Постійну комісію Вченої ради з питань етики КНУ імені Тараса Шевченка (<http://surl.li/krhw>), а також в Етичному кодексі ННІ МВ (<http://surl.li/bfosm>). Згідно відомостей про СО Рада студентів та профспілкова організація студентів ННІ МВ також виступають важливими органами у механізмі врегулювання конфліктів, пов'язаних із сексуальними домаганнями, усіма формами дискримінації та проявами корупції. Проведений ЕГ аналіз вищевказаних нормативних документів дає їй змогу дійти висновку чіткості, коректності та транспарентності процедур вирішення конфліктних ситуацій. Після спілкування із фокус-групами НПП, здобувачів ВО за ОП та випускників за спеціальністю ЕГ переконалася в їх поінформованості про наявність у ЗВО спеціальної нормативної бази для розв'язання подібних інцидентів. Студенти повідомили про можливість анонімного звернення до органів студентського самоврядування з метою вирішення конфліктних ситуацій. Також у структурі даних органів існує юридичний департамент, одним із завдань якого є врегулювання конфліктів, що виникають у процесі навчання між студентом та викладачем. Голова Ради студентів ННІ МВ Еренбург С. розповів про створення у мережі Telegram чат-ботів (загальноуніверситетського, студентського парламенту та в межах ННІ МВ), що дозволяє у т. ч. отримувати від здобувачів відкриті чи закриті листи (зокрема, й анонімно) з детальним описом своєї скарги. Подібні повідомлення (кейс-файли) стають предметом розгляду адміністрацією ЗВО за участі органів студентського самоврядування. В цілому здобувачі відмічають дружню і конструктивну атмосферу у відносинах із НПП, що запобігає виникненню подібних проблем у ЗВО. Студенти вказали на відсутність дискримінаційної практики, корупційних проявів, сексуальних домагань зі сторони НПП чи адміністрації ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами ОП є: матеріальна база, що сприяє реалізації цілей та ПРН, визначених в ОП; створення спектру належних умов для навчання осіб із особливими освітніми потребами (від набору необхідних пристосувань у межах наявної інфраструктури до задоволення запитів освітнього характеру, зумовлених відповідними вадами здоров'я). До позитивних практик у контексті критерію відносяться: комплексне і різновекторне використання інформаційних ресурсів ЗВО, що підпорядковане забезпеченню ефективності функціонування освітнього середовища; розвинута система диверсифікованих джерел спонсорського / партнерського (іноземні посольства, приватні юридичні фірми тощо) фінансування потреб ЗВО у розрізі ОП (від облаштування спеціалізованого аудиторного фонду до придбання музичних інструментів, що використовуються у приміщеннях ЗВО у вільний від занять час); заснована на студентоцентризмі всебічна підтримка здобувачів ВО за ОП та їх ініціатив, яка в т. ч. ґрунтується на використанні штучного інтелекту.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Не виявлено

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Визначаючи рівень відповідності ОП даному критерію як зразковий, ЕГ виходила з наступних міркувань. Освітнє середовище та матеріальні ресурси не лише задовольняють типові вимоги, які зазвичай висуваються, а й мають риси взірцевості. Сучасні об'єкти інфраструктури, що використовуються під потреби ОП, вдало й ефективно інтегровані в інші компоненти освітнього середовища: вони сприяють продуктивності комунікації у процесі навчання між викладачами та студентами, створюють умови для досягнення останніми цілей та результатів навчання, допомагають НПП розвивати власний професіоналізм. Виявлений ЕГ рівень якості освітнього середовища та

матеріальних ресурсів, зокрема й задіяний ЗВО потенціал інформаційних технологій інноваційного характеру, належним чином підтримується і примножується за рахунок фінансування, що надходить із різних встановлених законодавством джерел.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Серед принципів освітньої діяльності Університету (п. 2.2. Статуту Університету, <https://cutt.ly/bOt34nT>), зокрема, є принцип «високої гарантованої якості освіти для забезпечення конкурентоспроможності на національному й міжнародному ринку послуг» та принцип «залучення всіх категорій працівників до Університету та студентів до заходів із забезпечення якості освітніх програм». Формування культури якості виступає одним із завдань освітньої діяльності Університету (п. 2.3. Статуту, <https://cutt.ly/bOt34nT>). Для реалізації принципів та досягнення завдань освітньої діяльності в ЗВО створено ряд нормативних актів, що регулюють розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, зокрема: 1) Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/GOt4enF>); 2) Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/UOt3U9G>); 3) наказ Ректора «Про затвердження тимчасового порядку розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (<https://cutt.ly/XOt97Ga>) та інші. П. 1.3 Положення про систему забезпечення якості освіти передбачає 5-рівневу інституційну систему забезпечення якості освіти від здобувачів освіти у ЗВО до Наглядової Ради, Ректора, Вченої ради (<https://cutt.ly/UOt3U9G>). Окрім цього, дане Положення передбачає перелік процедур, які здійснюються для забезпечення якості освітньої діяльності Університету. ЕГ встановлено, що ЗВО дотримується вимог системи забезпечення якості освіти на всіх 5 інституційних рівнях забезпечення якості освітнього процесу. ЕГ встановила, що більшість змін на даній ОП пов'язані з внесенням змін до освітніх компонентів, що підтверджується викладачами та витягом з протоколу засідання кафедри міжнародного права №10 та реагуванням на проблеми під час навчання на ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

П. 1.5 Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих програм (<https://cutt.ly/8OiiVxD>) передбачає, що вмотивоване звернення здобувачів або представницькі опитування студентів є підставами для ініціювання пропозицій щодо внесення змін до затверджених описів освітніх програм. Зустрічі зі здобувачами ОП засвідчило, що здобувачі залучені до забезпечення її якості як партнери. Студенти зазначили, що викладачі перед та після викладання освітніх компонентів проводять вступні та завершальні заняття, під час яких вони з'ясовують побажання, очікування, запити здобувачів, а після прослуховування курсу їх задоволеність методами викладання тощо. За інформацією пана Романа Єделєва КНУТШ намагався формалізувати процес збору зворотнього зв'язку щодо окремих ОК, проте студенти надали перевагу усному спілкуванню з викладачами. Порядок проведення опитувань регулюється Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка (<https://cutt.ly/oOIwU9q>). Варто відмітити, що положення про опитування не встановлює періодичності проведення опитувань серед здобувачів студентів ОП, але відбувається за розпорядженням декана відповідного факультету/директора інституту, коледжу. Окрім цього, є Положення про опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, а також функціонування Департаменту соціологічних досліджень Студентського парламенту Університету (<https://cutt.ly/GOIe3vx>), проте воно не регулює питання проведення опитувань на окремих ОП, а лише на рівні структурних підрозділів та студентського парламенту КНУТШ. КНУТШ проводить опитування здобувачів, що навчаються на даній ОП (<https://cutt.ly/aOt8LHG>). Варто відмітити, що питання опитувальника не містять окремих питань, що передбачені Положенням про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників Київського національного університету імені Тараса Шевченка, зокрема щодо «планів на майбутнє та оцінки власних перспектив на ринку праці». За результатами опитування було проведено відповідне засідання кафедри, витяг з протоколу якого було надано ЕГ. Згідно п. 2 Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих програм (<https://cutt.ly/8OiiVxD>) органи студентського самоврядування можуть ініціювати пропозиції щодо внесення змін до затверджених описів освітніх програм, саме вони беруть участь в проведенні опитування серед здобувачів, залучені до діяльності колегіальних органів Університету, підтримують роботу чат-ботів у Телеграмі, беруть участь в розгляді спорів за участі здобувачів та викладачів тощо. ЕГ не змогла встановити конкретних прикладів участі студентського самоврядування на досліджуваній ОП, проте з'ясувала, що студентське самоврядування брало участь у забезпеченні якості навчання на інших ОП Інституту. ЕГ констатує готовність студентського самоврядування реагувати та брати участь у виправленні недоліків на досліджуваній ОП.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

П. 2 Р. І.3 Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/UOt3U9G>) відносить роботодавців до другого рівня системи забезпечення якості освіти, а галузеві ради роботодавців до третього. П. 2.3 Положення про Ради роботодавців в КНУ імені Тараса Шевченка передбачає, що завданням Ради роботодавців є і «внесення рекомендацій під час зміни та/або розробки освітніх програм із урахуванням актуальних тенденцій ринку праці та потреб роботодавців». П. 1.4 Тимчасового порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих програм (<https://cutt.ly/8OiiVxD>) встановлює підтверджені рекомендації роботодавців щодо необхідних знань та вмінь для випускників даної освітньої програми як підставу для ініціювання пропозицій щодо внесення змін до затверджених описів освітніх програм. ЕГ група встановила, що роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання є залученими до процедур забезпечення якості освітньої програми або окремих її освітніх компонентів. Комунікація з роботодавцями відбувається неформальними шляхами. Зокрема, представники та представниця БФ «Право на захист» пропонували викладачці Ользі Поєдинок збільшити кількість *case-studies*, Тимур Короткий зазначив, що обговорював з науково-педагогічними працівниками результати опитувань здобувачів ОП, інші роботодавці обговорювали форми та методи викладання, інформували науково-педагогічних працівників про потреби ринку праці та необхідні вміння та навички, які допоможуть здобувачам бути успішними в професії, такі як знання іноземних мов тощо. Деякі роботодавці працюють на посадах науково-педагогічних працівників в Інституті, інші проводять майстер-класи, беруть участь в інших формах занять на запрошення окремих викладачів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

В ЗВО існує практика підтримки зв'язку між випускниками та науково-педагогічним персоналом. Найчастіше це відбувається між випускником та керівником його кваліфікаційної роботи та іноді з іншими викладачами. В Інституті є Асоціація випускників яка проводить збори випускників кожного року у вересні. Під час цього заходу студенти відбувається нетворкінг, обмін професійним досвідом та інформацією про кар'єрний шлях тощо. Також є книга випускників, в якій вони можуть залишити свої контакти. Після випуску зі ЗВО випускники проходять загальне опитування в якому повідомляють свої враження від навчання в Інституті. Представниця Центру кар'єри та працевлаштування повідомила про створення опитувальника для випускників, наразі цей опитувальник знаходиться на стадії апробації.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час дослідження нормативних актів та відомостей самоаналізу КНУТШ, зустрічей з учасниками освітнього процесу ЕГ встановила, що ЗВО реагує на виявлені недоліки в освітній програмі або освітній діяльності. Система забезпечення якості освіти ЗВО включає п'ять рівнів згідно Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу (<https://cutt.ly/UOt3U9G>). Тимчасовий порядок розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих програм (<https://cutt.ly/8OiiVxD>) передбачає, що ініціювати пропозиції щодо внесення змін до затверджених описів ОП можуть гаранті ОП, вчені ради структурних підрозділів, Науково-методична рада, Вчена рада, Ректор та проректори відповідно до повноважень та органи студентського самоврядування, сектор моніторингу якості освіти Науково-методичного центру організації навчального процесу. Варто відмітити, що перелік суб'єктів, які уповноважені ініціювати зміни до освітніх програм не співпадає з переліком суб'єктів, які входять до системи забезпечення якості освіти. Наприклад, конкретні роботодавці належать до другого рівня системи забезпечення якості освіти, а галузеві ради роботодавців до третього рівня. Проте роботодавці чи їх ради не можуть ініціювати зміни до ОП, хоча «підтверджені рекомендації основних потенційних роботодавців щодо необхідних знань та вмінь для випускників даної ОП» є підставою для ініціювання змін до затвердженого опису ОП. ЕГ під час зустрічей з учасниками освітнього процесу дізналася про проблеми, що пов'язані з переходом на дистанційний формат навчання. Це було підтверджено науково-педагогічним персоналом щодо проблеми пов'язаною із забезпеченням академічної доброчесності. Відповіддю на ці виклики стало запровадження в якості контрольних заходів вирішення індивідуальних кейсів та інших індивідуалізованих завдань. Наведений факт був підтверджений здобувачами. КНУТШ також виявив складнощі при використанні різноманітних платформ для комунікації зі студентами та забезпечення їх навчальними матеріалами. Для вирішення цього Інститутом було створено електронний навчальний портал Інституту (<https://cutt.ly/aOR5cEh>), на якому розміщено всі необхідні навчальні матеріали. Окрім цього, було повідомлення про запровадження запису онлайн-лекцій, що дозволяє переглянути їх пізніше. КНУТШ надав на запит ЕГ витяг з протоколу засідання кафедри міжнародного права від 24 червня 2021 року. Згідно нього доцент Микола Гнатовський вніс зміни до ОК «Міжнародне гуманітарне право» в частині кваліфікації порушень міжнародного гуманітарного права в окремих районах Донецької і Луганської областей.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП акредитується вперше, проте ЗВО повідомив про врахування результатів попередніх акредитаційних експертиз в Інституті.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Під час спілкування з усіма учасниками освітнього процесу, дослідження нормативної бази, відомостей самооцінювання, ЕГ переконалася, що в ЗВО сформована культура якості, яка сприяє не тільки постійному розвитку та вдосконаленню освітніх програм, але і професійному, особистісному, культурному розвитку всіх учасників освітнього процесу. В ЗВО наявна інституційна та нормативна база щодо забезпечення якості освіти, учасники освітнього процесу змістовно залучені до постійного розвитку ОНП та освітньої діяльності за нею. В ЗВО здійснюються заходи щодо виявлення недоліків в освітній діяльності, побажань та інтересів здобувачів та роботодавців за допомогою неформального спілкування та меншою мірою формальних опитувань. Окрім цього, науково-педагогічний персонал реагує на виклики сьогодення у міжнародному праві. М. Гнатовський повідомив, що оновлював свою освітню компоненту відповідно до нових напрямків державної політики та додав освітні матеріали щодо перехідного правосуддя та стратегії, яку Україна буде втілювати у життя. Окрім цього він змінив освітні підходи до викладання у зв'язку з переходом на дистанційний формат навчання, запровадив контрольні заходи по ОК у форматі вирішень індивідуальних кейсів. Марина Медведєва зазначила, що оновлювала свої компоненти з урахуванням нових рішень щодо порушення академічної доброчесності. Учасники освітнього процесу продемонстрували своє негативне ставлення до проявів академічної недоброчесності, науково-педагогічний персонал розповів про методи реагування на такі ситуації. ЗВО продемонстрував ЕГ наявність програмного забезпечення для визначення текстових збігів та порядок подальшої обробки такої інформації. Здобувачі ОНП підкреслили, що за час навчання у них не виникало корупційних ситуацій. ЗВО є учасником міжнародних програм щодо забезпечення якості освіти, наприклад ЗВО бере участь у програмі вдосконалення викладання у вищій освіті України (Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme) та проекту «Якісне навчання через якісне викладання». КНУ імені Тараса Шевченка був учасником Першого циклу програми Ukraine Higher Education Teaching Excellence Programme (<https://cutt.ly/oOipohh>). ЗВО вивчає та намагається врахувати позитивний досвід іноземних закладів-партнерів, проте через недостатню матеріально-фінансове забезпечення чи перепони українського законодавства не завжди може імплементувати їх в освітню діяльність.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивними практиками в контексті критерію 8 є проведення окремими науково-педагогічними працівниками вступних (щодо очікувань та побажань здобувачів стосовно ОК) та завершальних (щодо їх пропозицій/побажань/зауважень) діалогів зі здобувачами ОП; широка співпраця між учасниками освітнього процесу та зовнішніми стейкхолдерами щодо забезпечення якості освіти, участь ЗВО у міжнародних програмах щодо підвищення якості освіти, намагання враховувати досвід іноземних закладів освіти у системі забезпечення якості освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ рекомендує передбачити в нормативних документах Університету процедуру оприлюднення проєктів ОП та подальшого громадського їх обговорення, наприклад у Тимчасовому порядку розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм (<https://cutt.ly/8OiiVxD>). ЕГ рекомендує деталізувати правила проведення опитувань серед здобувачів конкретних освітніх програм, зокрема встановити вимоги щодо регулярності таких опитувань, період їх проведення тощо. Проведення регулярних опитувань дозволить КНУТШ виявляти стійкі тенденції розвитку ОП та думки учасників навчального процесу щодо неї, краще реагувати на недоліки ОП, потреби ринку праці тощо. ЕГ вважає за доцільне спробувати проводити опитування серед здобувачів стосовно окремих ОК ще раз та мотивувати їх проходити такі опитування. ЕГ рекомендує запровадити практику освітньо-наукової програми “Міжнародне право” та проводити зустрічі-обговорення з роботодавцями та залучити до них здобувачів, відображати висловлені ними пропозиції у протоколах таких зустрічей. Окрім цього, ЕГ вважає за доцільним фіксувати конкретні пропозиції, які надійшли до проєкту опису ОП під час громадського обговорення та які в подальшому дискутувалися на спільних зустрічах з роботодавцями

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Під час експертизи ЕГ було з'ясовано, що у ЗВО дотримується правил розробки, затвердження, моніторингу та перегляду ОП, у різних форматах учасники та стейкхолдери ОП залучаються до процесу її моніторингу та перегляду, проте система забезпечення якості ОП має недоліки сформовані вище.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На веб-сторінці Університету розміщено окремі загально університетські нормативні документи (<http://univ.kiev.ua/ua/official>). Основними документами, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу є Статут Університету (<https://cutt.ly/bOt34nT>), Етичний кодекс університетської спільноти (<https://cutt.ly/xOyqGnb>), Положенням про організацію освітнього процесу в КНУ (<https://cutt.ly/pOyqZPC>), Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ (<https://cutt.ly/UOt3U9G>) та інші. Окрім цього, є Етичний кодекс Інституту (<https://cutt.ly/UOywm4G>). Інформація про ОП та її компоненти знаходиться на сайті Інституту міжнародних відносин. Загалом нормативні акти ЗВО є чіткими та зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу. ЕГ встановила ймовірну часткову невідповідність реальних практик ЗВО щодо забезпечення якості освіти декларованим принципам. Наприклад, п.2.2 передбачає принцип «залучення всіх категорій працівників Університету та студентів до заходів із забезпечення якості освітніх програм», проте ЕГ переконалася, що до забезпечення якості залучені як і інші внутрішні учасники (випускники магістерських програм, які зараз навчаються за PhD програмами в Інституті), так і зовнішні стейкхолдери – роботодавці та їх об'єднання, інші наукові школи тощо. ЕГ не має в своєму складі фахівців з гендерної рівності, проте має сумніви щодо відповідності надання звання «Почесний професор Університету» сучасним стандартам гендерної рівності (наразі для отримання такого звання професору необхідно пропрацювати 20 років, а професорці 15).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ не змогла знайти новин на веб-сайті інституту пов'язані з громадським обговоренням редакції ОНП 2021 року при наявності таких новин за іншими спеціальностями. Згідно відомостей СО проект був опублікований для громадського обговорення 10.01.2021, новин за цей день на сайті ІМВ немає. ЕГ не змогла знайти опубліковану таблицю пропозицій після завершення громадського обговорення на сайті закладу.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) доступна на сайті Інституту міжнародних відносин (<https://cutt.ly/lOyeElf>, далі необхідно обрати «Міжнародне право» другого рівня вищої освіти, заочна форма). Аналіз інформації, що знаходиться на сайті Інституту міжнародних відносин дозволяє стверджувати, що інформація надана ЗВО є достатньою для інформування заінтересованих сторін та суспільства.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

До сильної сторони в контексті критерію 9 можна віднести визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу, які є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ рекомендує покращити практики щодо громадського обговорення проекту ОП, а саме публікувати відповідну інформацію про проект ОП в новинах на сайті ЗВО, публічно запрошувати заінтересовані сторони до його обговорення, збирати пропозиції заінтересованих сторін та надалі публікувати таблицю отриманих та

імплементованих у життя пропозицій. ЕГ рекомендує переглянути опубліковані нормативні акти Університету на предмет їх оформлення, зокрема увагу слід приділити використанню уніфікованого кеглю, шрифту та стилю тексту. Наприклад, Положення про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУ (<https://cutt.ly/UOt3U9G>) містить два різні шрифти та різний кегль у різних частинах документа. ЕГ рекомендує внести зміни до назви веб-сторінки Університету в інтернеті та послуговуватися Постановою КМУ “Про впорядкування транслітерації українського алфавіту латиницею” (<http://www.univ.kiev.ua/>) при зазначенні географічної частини домену сайту (змінити Kiev на Kyiv). ЕГ пропонує ЗВО перевірити положення Статуту (<https://cutt.ly/bOt34nT>) в частині надання звання «Почесний професор Університету» (пункт 16.8.2 Трудовий колектив) на відповідність сучасним стандартам гендерної рівності (наразі для отримання такого звання професору необхідно пропрацювати 20 років, а професорці 15).

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ було встановлено наявність у ЗВО чітких, зрозумілих правил та процедур, що регулюють питання реалізації ОП, факти опублікування відомостей про ОП у обсязі, що є достатнім для інформування учасників, стейкхолдерів, суспільства. Проте, ЕГ не знайшла підтверджень щодо оприлюднення проекту ОП на сайті Інституту міжнародних відносин у січні 2021 року та подальшої публікації таблиці отриманих та імплементованих пропозицій та має інші зауваження в контексті критерію

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	A
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B

Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Брацук Іван Зіновійович

Члени експертної групи

Самойленко Євген Анатолійович

Андрейченко Світлана Сергіївна

Андреєв Тит Петрович